

Scena IX

Rycerz chce zabrać poetę na pole walki (Grunwald) aby pokazać jak ważne jest działanie/walka.

Mówi co miało miejsce na polach Grunwaldu jak pokonanie odwiecznego wroga (krzyżaków). Dekadent niczego pozytywnego w tej walce nie widzi.

Rycerz nakłania poetę do odchylenia przyłbicy, on jednak nie widzi nic. Jest pesymistą, nie jest w stanie zobaczyć ideałów rycerza.

Scena XI Hetman, Pan Młody, Chór

Zarzucają sobie nawzajem zdrady.

XIII Dziad, Upiór

Paradoks - Kiedyś szlachta i chłopci ze sobą walczyli a dzisiaj bawią się na jednym weselu.

Scena XXII

Potęźnie zbudowany mężczyzna w czerwonych szatach, przyjechał na koniu, u pasa ma lire. Gospodarz chce by służba zajęła się koniem. Wita się słowami "sława panie włodzimierzu",. Gospodarz jest zaskoczony, zdenerwowany, chciałby aby żona była przy tej rozmowie. Wernychora chce rozmawiać o przymierzu.

Przyjeżdża na wesele bo wszyscy są razem, pyta o drogę jest tu przekierowany bo gospodarz jest znany w okolicy.

Wernychora każe gospodarzowi:

- Rozesłać wici przed świtem, jechać na 4 strony świata, powiadomić chłopów o powstaniu. Chłopi mają przynieść kosy.
- Kiedy będą przy kościele, mają być cicho i nasłuchiwać tętentu od krakowskiego gościńca
- Posłać do warszawy, aby sejmowe stany poinformować o powstaniu.
- Na znak przymierza gospodarz otrzymuje złoty róg, a kiedy wszystko będzie gotowe ma w niego zadąć (będzie to sygnał rozpoczęcia powstania)
Wręczenie rogu jest równoznaczne z mianowaniem gospodarza na przywódcę powstania

Wernychora odjeżdża, na podwórku zostaje złota podkowa(symbol szczęścia).

Gospodyni kazała wrzucić podkowe do skrzyni, gospodarz zaś pokazać ją wszystkim.

Gospodarz przygotowuje się do wypełnienia rozkazów, jednak jego żona nie zgadza się aby gospodarz wyjechał.
Gospodarz przekazuje zadania Jaśkowi.
Nakazuje my nie zatrzymywać się, nie schylać się na rozstajach dróg.
Jasiek jednak wraca się po czapkę z pawimi piórami(to zły znak).
Gospodarz zgodnie z poleceniem żony kładzie się spać.

Rano:

Chłopi stawili się przed kaplicą.

Nie wiedzą co robić dalej.

Jasiek wraca bez rogu.

Pojawia się Chochół.

Kazał chłopów rozbroić, połączyć ich w pary, na czole zaznaczyć kółka, a jemu podać skrzypce.

Rozbroić wszystkich gotowych do powstania, odmówić pacierz wspak, podać mu skrzypce.

Powstanie nie dochodzi do skutku, ponieważ nie sprawdza się przywódca i nie ma jedności między inteligencją a chłopami, co widać w akcie pierwszym.

Symbole w weselu:

- złoty róg - narodowy duch, przewodnictwo, siła
- bronowicka chata - symbolizuje polską poprzez zebranie inteligencji i chłopów
- skrzypce - niewola
- czapka - przywiązanie do tradycji, pycha, duma
- złota podkowa - szczęście (odłożone na później)

Lekcja 27.10.2023

Temat: „Wesele” Stanisława Wyspiańskiego - ćwiczenia maturalne.

Krytyczny obraz rzeczywistych relacji społecznych - omów zagadnienie na podstawie „Wesela” Stanisława Wyspiańskiego. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

W dramacie „Wesele” Stanisława Wyspiańskiego przedstawiono rzeczywisty obraz relacji społecznych między inteligencją a chłopami. Autor pokazał, że obie grupy są niezdolne do współpracy i zjednoczenia się w walce o niepodległość Polski.

Wyspiański przedstawia nam inteligencję, reprezentowaną przez gości z miasta, która uważa się za lepszych od chłopów, spogląda na nich z pogardą lub lekceważeniem co ukazuje scena rozmowy Dziennikarza

z Czepcem, w której Dziennikarz kwestionuje inteligencję i znajomość świata Czepca pytając czy wie gdzie leżą Chiny. Inteligencja nie interesuje się ich problemami i kulturą, co dobrze ukazuje pytanie Radczyni o to, czy chłopci już zasiali. Wykazują jedynie powierzchowne zainteresowanie, które na ten czas było zwane chłopomanią.

Chłopi natomiast, reprezentowani przez mieszkańców Bronowic, pamiętają o dawnej niesprawiedliwości i wyzysku ze strony szlachty, do której zaliczają inteligentów. Są wobec nich nieufni i nie mają zamiaru podporządkowywać się ich planom. Chłopi są liczni więc to oni mają najwięcej siły wykonawczej, ale niestety sami nie potrafią jej spożytkować. Najdobitniej ukazuje to ostatnia ze scen dramatu, gdzie zebrani chłopci, którzy mieli być już gotowi do walki zamiast tego tańczą do śpiewu i grania Chochoła.

“Wesele” bardzo dobrze przedstawia stan relacji społecznych na tamte czasy, szczególnie, że lektura ta powstała na podstawie wesela Lucjana Rydla z 1900 roku, w którym autor sam uczestniczył. Dodatkowo wiele zawartych w dramacie postaci było wzorowanych na rzeczywistych osobach z owego wesela, co moim zdaniem oddaje jeszcze bardziej wiarygodny obraz na tamte czasy i relacje między chłopami a inteligencją.

Lekcja 3.11.2023

Temat: Czas Apokalipsy w poezji Jana Kasprówicza.- „Dies irae”.

1. Literacki ekspresjonizm.
Ekspresjonizm literacki to wyrażenie wnętrza podmiotu mówiącego, jego uczuć, wyobrażeń. Szukali odpowiedzi na pytanie skąd zło. W tym kontekście (str. 127) interesowali się ludzkim cierpieniem, konfliktami moralnymi
2. Okoliczności powstania „Dies irae”.
Autor przechodził załamanie psychiczne i kryzys światopoglądowy w związku z odejściem jego żony do przyjaciela Stanisława Przybyjeswskiego
3. Forma gatunkowa.
Jest to hymn, ma podniosły nastrój i modlitewny charakter
4. Kontekst biblijny.
5. Analiza fragmentów utworu, podręcznik str. 130
Dies irae znaczy dzień gniewu, co w tradycji chrześcijańskiej oznacza sąd ostateczny, nawiązanie do hymnów błagalnych
6. Parafraza, obrazowanie apokaliptyczne.

Lekcja 6 listopada 2023

Spotkanie autorskie z panią Klaudią Stabach.

Lekcja na 10 listopada 2023

Temat: Franciszkańska pokora- analiza utworów Kasprowicza. Franciszkańskie widzenie przyrody.

1. Test wiedzy z „Rozdziobią nas kruki, wrony...”

2. Franciszkanizm.

Jest to postawa wyrzekająca się dóbr materialnych, zaufania i miłości do Boga, ludzi i świata przyrody. Św. Franciszek z Asyżu nazywał stworzenia Boże “braciszkami”.

3. „Księga ubogich”.

Wydana w 1916 r. nawiązuje do sformułowania “Biblia ubogich” i Kasprowicz w tym zbiorze zaprezentował postawę ufności wobec Boga i pochwałę życia. (od buntu do pokory)

4. Analiza fragmentów „Przestałem się wadzić z Bogiem” Jana Kasprowicza:

- Wymień powody „wadzenia się z Bogiem:

Podmiot liryczny stwierdza, że przyczyną konfliktu z bogiem była ludzka niedola, czyli codzienne problemy człowieka. Złość przeciwko Bogu narastała i on sam musiał stoczyć walkę pomiędzy dobrem, a złem.

- Określ postawę Boga w „sporze”,

- Na czym polega zmiana, która zaszła w poecie?

- które elementy utworu świadczą o postawie franciszkańskiej autora?

- Uzasadnij, że wiersz ma cechy liryki wyznania.

5. Analiza i interpretacja wiersza „Pokój wsi” Leopolda Staffa.

Lekcja na 13 listopada 2023

Temat: Gorzka prawda o powstaniu- S. Żeromski „Rozdziobią nas kruki, wrony...”

1. Okoliczności powstania utworu.

2. Kontekst plastyczny.

3. Kontekst literacki.

4. Przedstawienie wydarzeń w opowiadaniu.

5. Pojęcia: heroizm, martyrologia, turpizm.

Temat: Naturalizm w opowiadaniu.

1. Naturalizm - kierunek, który zakładał maksymalne zbliżenie wykreowanego świata do świata i życia, pokazywanie rzeczywistości bez ograniczeń moralnych i estetycznych.

- pisarz naturalistyczny przyjmował postawę obserwatora, naukowca, badacza,

- narracja była prowadzona z perspektywy bohaterów,
- w miejsce zwartej fabuły pisarze wprowadzali szereg luźno związanych ze sobą scen, tzw tranche de vie czyli strzęp życia,
- naturalistyczny opis jest drobiazgowy i przypadkowy, co miało imitować postrzeganie rzeczywistości przez przeciętnego człowieka,
- ocena zdarzeń i postaci pozostają niejednoznaczne, gdyż naturalistyczna wizja świata zakładała brak trwałych norm moralnych (wg Zoli człowiek to „bestia ludzka”, która kierują biologiczne popędy)
- naturalizm miał odsłaniać rzeczywistą naturę człowieka i reguły rządzące światem.

2. Kontekst kulturowy „Rozdziobią nas kruki, wrony...”

3. Na czym polega naturalizm fragmentu opowiadania str. 214-215 akapity 2,3, zwróć uwagę na:

- a) Wykorzystanie szczegółów anatomicznych i fizjologicznych,
- b) Sposób w jaki Rosjanie odnoszą się do bohatera,

c) Stosunek narratora do przedstawionych zdarzeń.

4. Naturalistyczna technika opisu przestrzeni: akapit 1 str. 213

- a) Mentalny charakter pejzażu,
- b) Realizm szczegółów
- c) Zmysłowa metafora
- d) Środki poetyckie

5. Deheroizacja.

6. Wyjaśnij symbolikę wron i ich żarłoczność. Akapit 4

7. Wyjaśnij tytuł opowiadania.

8. Impresjonizm – kierunek w sztuce modernizmu od obrazu Claude’a Moneta „Impresja. Wschód słońca”

- cechy impresjonizmu to barwność: częste stosowanie epitetów kolorystycznych, ukazywanie barw ciepłych na tle ciemnych przestrzeni jak las, niebo opisy krajobrazów realnych i wyobrażonych oraz mentalnych czyli wewnętrznych polegających na spleceniu przyrody z przeżyciami

wewnętrznymi bohatera , ukazanie uczuć i stanów wewnętrznych bohatera przez opis natury,

- cechy impresjonizmu to: muzyczność: stosowanie wyrazów dźwiękonaśladowczych, instrumentacji głoskowej, wiersza sylabotonicznego, wprowadzanie tematów muzycznych.
- cechy impresjonizmu to : subiektywność – podmiot liryczny czy narrator pokazywali nastrój smutku melancholii, zadumy nad nietrwałością i chaosem życia.

9. Symbolizm- odrzucenie postawy mimetycznej czyli naśladowanie rzeczywistości , a dopatrywanie się w świecie ukrytych znaczeń. Symboliści wypowiadali się o elementach rzeczywistości za pomocą ich obrazowych odpowiedników. Symbol ma wiele znaczeń.

10. Ekspresjonizm - skoncentrowany na świecie wewnętrznym wypowiadającego się podmiotu, na jego wyobraźni, wizji, snach, halucynacji. Prezentacja uczuć jednostki służyła prezentacji prawd ogólnych. Ekspresjoniści szukali odpowiedzi na pytanie skąd zło? Interesowali się ludzkim lisem, cierpieniem, konfliktami

moralnymi, o czym mówili krzycząc. Podkreślano wartość wolności i byli

przeciwko przemocy i agresji, krytykowano wojnę, a rewolucja miała prowadzić do wewnętrznej przemiany człowieka wykorzystywano słownictwo emocjonalne i nacechowane ekspresywnie, hiperbole, oksymorony, obrazowanie apokaliptyczne.

Plan

na 20 do 24 listopada 2023

Lekcja 20.11.2023

Temat:

Literatura Młodej Polski – powtórzenie.

1. Odpowiedzi uczniów.

Lekcja na 24 listopada 2023

Temat:
Literatura Młodej Polski – powtórzenie.

1. Odpowiedzi uczniów.

Lekcja 24.11.2023

Temat: Kryzys nowoczesności.

1. Nazwa epoki.
2. Ramy czasowe.
3. Analiza fragmentu „Trzydziestolecie 1914 – 1944”, podr. Str.248
4. Kontekst historyczny.

5. Wydarzenia polityczne i gospodarcze.

6. Kontekst społeczny.

7. Wydarzenia literackie i kulturowe.

Lekcja 27.11.2023

Temat: Nowa rzeczywistość po Wielkiej Wojnie.

1. Kultura popularna po I wojnie światowej.
2. Polska po I wojnie światowej.
3. Okoliczności powstania „Przedwiośnia”

4. Forma gatunkowa. Podręcznik, str. 254

1.12.2023

Temat: Inicjacje Cezarego Baryki- „Przedwiośnie”
Stefana
Żeromskiego.

1. Test wiedzy z „Przedwiośnia”.

2. Rodowód rodziny Baryków.

3. Życie Cezarego i jego rodziny do
wybuchu wojny.

4. Cezary w czasie wojny i rewolucji.

5. Okoliczności śmierci matki.

6. Praca Cezarego przy grzebaniu
zabitych.

7. Odnalezienie ojca.

8. Powrót do Polski.

9. Udział w wojnie polsko –
bolszewickiej.

10. Fragmenty, podręcznik str.254-256 i
ćwiczenia 1- 8.

Lekcja na 4 grudnia 2023

Temat: Rewolucja i jej skutki w „Przedwiośniu”.

1. Test wiedzy z „Przedwiośnia”.

2.
Sytuacja
w Baku po wybuchu rewolucji.

3.
Śmierć
matki.

4.
Walki
miedzy Azerami i Ormianami.

5.
Antoni
Lulek i program zwolenników komunizmu w Polsce.

6.
Udział
Cezarego w manifestacji.

7. Fragmenty, podręcznik str.258-261.
Ćwiczenia 1-4, 8-9.

Lekcje na 8 grudnia 2023

Temat: Dojrzewanie do miłości.

1. Kontekst kulturowy. Podręcznik str.
262

2.

2.

Kobiety w życiu Cezarego:

a)

Wanda
Okszyńska

b)

Karolina

Szarłatowiczówna

c)

Laura

Kościeniecka.

3.

Co

najbardziej podobało się Cezaremu w każdej z kobiet?

Dlaczego był emocjonalnie
zagubiony?

4.

Czy

Laure Koscieniecka można nazwać kobietą wyzwoloną?

Nawiąż do kontekstu
kulturowego.

5. Zadanie: Napisz założenia program komunistów i
Szymona Gajowca